

Βρυξέλλες, 30 Νοεμβρίου 2017
(OR. en)

15175/17

LIMITE

FISC 320
ECOFIN 1064

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΣΗΜΕΙΟΥ «Α»

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Συμβούλιο

αριθ. προηγ. εγγρ.: 14843/17

Θέμα: Συμπεράσματα του Συμβουλίου με θέμα «Απαντήσεις στις προκλήσεις της φορολόγησης των κερδών της ψηφιακής οικονομίας»

- Έγκριση

1. Η Προεδρία ανέλαβε την πρωτοβουλία να δρομολογήσει συζήτηση σχετικά με τις προκλήσεις της φορολόγησης των κερδών της ψηφιακής οικονομίας στην Ομάδα Υψηλού Επιπέδου του Συμβουλίου για Θέματα Φορολογίας (εφεξής «HLWP»), στις 4 Ιουλίου 2017.
2. Με την υποστήριξη των αντιπροσωπιών, η Προεδρία δρομολόγησε εν συνεχεία τεχνικές συζητήσεις στο επίπεδο της Ομάδας «Φορολογικά Θέματα» (εφεξής «WPTQ») σχετικά με την έννοια της εικονικής μόνιμης εγκατάστασης, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της συνεργατικής οικονομίας και την αποτίμηση των δεδομένων για φορολογικούς σκοπούς. Τα θέματα αυτά συζητήθηκαν περαιτέρω κατά την άτυπη σύνοδο του Συμβουλίου ECOFIN στις 16 Σεπτεμβρίου 2017 στο Τάλιν.
3. Η σχετική πρωτοβουλία αυτή οδήγησε σε μια σειρά παράλληλων εξελίξεων:
 - α) Ο Πρόεδρος κ. Juncker έστειλε δήλωση προθέσεων στον Πρόεδρο κ. Tajani και τον Πρωθυπουργό της Εσθονίας κ. Ratas στις 13 Σεπτεμβρίου 2017, στο πλαίσιο της ομιλίας του για την κατάσταση της Ένωσης το 2017, προαναγγέλλοντας για την άνοιξη του 2018 νομοθετική πρόταση σχετικά με τη θέσπιση κανόνων σε επίπεδο ΕΕ που θα επιτρέπουν τη φορολόγηση των κερδών των πολυεθνικών εταιρειών στο πλαίσιο της ψηφιακής οικονομίας.

- β) Δέκα Υπουργοί Οικονομικών της ΕΕ συνυπέγραψαν πολιτική δήλωση («Joint initiative on the taxation of companies operating in the digital economy» - «Κοινή πρωτοβουλία σχετικά με τη φορολόγηση των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στην ψηφιακή οικονομία»), στην οποία υποστήριζαν συμβατές με το δίκαιο της ΕΕ και αποτελεσματικές λύσεις με βάση την ιδέα της θέσπισης ενός αποκαλούμενου «συμψηφιστικού φόρου» επί του κύκλου εργασιών των ψηφιακών εταιρειών στην Ευρώπη.
- γ) Η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση με τίτλο «Δίκαιο και αποδοτικό φορολογικό σύστημα στην Ευρωπαϊκή Ένωση για την ψηφιακή ενιαία αγορά» (έγγρ. 12249/17 + REV 1) στις 21 Σεπτεμβρίου 2017.
4. Η Προεδρία και η Επιτροπή ενημέρωσαν τους Υπουργούς σχετικά με τις ανωτέρω εξελίξεις κατά τη σύνοδο του Συμβουλίου ECOFIN της 10ης Οκτωβρίου 2017.
5. Τέλος, μετά την ψηφιακή σύνοδο κορυφής στο Ταλίν στις 29 Σεπτεμβρίου 2017 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε στις 19 Οκτωβρίου 2017 συμπεράσματα (έγγρ. EUCO 14/17) που υπογράμμιζαν την ανάγκη για ένα «αποτελεσματικό και δίκαιο καθεστώς φορολογίας, κατάλληλο για την ψηφιακή εποχή».
6. Βάσει των ανωτέρω η Προεδρία υπέβαλε στη συνεδρίαση της HLWP στις 27 Οκτωβρίου 2017 ένα πρώτο σχέδιο συμπερασμάτων με θέμα «Απαντήσεις στις προκλήσεις της φορολόγησης των κερδών της ψηφιακής οικονομίας», που είχε τριπλό στόχο:
- α) συμβολή σε παράλληλες συζητήσεις του ΟΟΣΑ σχετικά με την προσεχή ενδιάμεση έκθεσή του προς τους Υπουργούς Οικονομικών της G20 (Απρίλιος του 2018)·
- β) συνέχεια στα προαναφερόμενα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου· και
- γ) κατευθυντήριες γραμμές προς την Επιτροπή πριν από τη νομοθετική πρότασή της (αναμένεται στις αρχές του 2018).
7. Το εν λόγω σχέδιο συμπερασμάτων συζητήθηκε εν συνεχεία στη συνεδρίαση της WPTQ στις 8 Νοεμβρίου, στις συνεδριάσεις των ακολούθων για φορολογικά θέματα στις 13 και 20 Νοεμβρίου, καθώς και στη συνεδρίαση της HLWP στις 23 Νοεμβρίου 2017.
8. Κατά τη συνεδρίαση της EMA στις 29 Νοεμβρίου 2017 οι αντιπροσωπίες επιβεβαίωσαν ότι συμφωνούν ως προς το πλέον πρόσφατο σχέδιο συμπερασμάτων του Συμβουλίου (έγγρ. 14769/17).

II. ΕΠΟΜΕΝΑ ΒΗΜΑΤΑ

9. Το Συμβούλιο ECOFIN του Δεκεμβρίου καλείται συνεπώς να εγκρίνει το σχέδιο συμπερασμάτων όπως έχει στο παράρτημα του παρόντος σημειώματος.
-

(Σχέδιο για) συμπεράσματα του Συμβουλίου με θέμα

«Απαντήσεις στις προκλήσεις της φορολόγησης των κερδών της ψηφιακής οικονομίας»

Το Συμβούλιο:

1. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 22ας και 23ης Ιουνίου 2017, όπου υπογραμμιζόταν η ανάγκη μιας «ολιστικής» προσέγγισης για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της ψηφιοποίησης και την αξιοποίηση των ευκαιριών από την 4η βιομηχανική επανάσταση·
2. ΧΑΙΡΕΤΙΖΕΙ τις πρόσφατες συζητήσεις σχετικά με το θέμα αυτό στην άτυπη σύνοδο ECOFIN και την Ψηφιακή Σύνοδο Κορυφής, καθώς και την ανακοίνωση της Επιτροπής της 21ης Σεπτεμβρίου 2017 με τίτλο «Δίκαιο και αποδοτικό φορολογικό σύστημα στην Ευρωπαϊκή Ένωση για την ψηφιακή ενιαία αγορά» (έγγρ. 12249/17 + REV 1), που βασίζεται μεταξύ άλλων στην έκθεση της ομάδας εμπειρογνομόνων της σχετικά με τη φορολόγηση της ψηφιακής οικονομίας του Μαΐου 2014·
3. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 19 Οκτωβρίου 2017 (έγγρ. EUCO 14/17), τα οποία:
 - α) υπογράμμιζαν την ανάγκη για ένα αποτελεσματικό και δίκαιο καθεστώς φορολογίας, κατάλληλο για την ψηφιακή εποχή·
 - β) τόνιζαν ότι είναι σημαντικό να εξασφαλισθεί ότι όλες οι εταιρείες θα πληρώνουν τους φόρους που τους αναλογούν και να διασφαλισθούν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού παγκοσμίως, σύμφωνα με τις εν εξελίξει εργασίες στο πλαίσιο του ΟΟΣΑ· και
 - γ) καλούσαν το Συμβούλιο να εξετάσει την ανακοίνωση της Επιτροπής γι' αυτό το θέμα και δήλωναν ότι αναμένονται οι δέουσες προτάσεις της Επιτροπής έως τις αρχές του 2018·
4. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι κατά την υλοποίηση των επιμέρους δράσεων BEPS του ΟΟΣΑ αναμένεται να αντιμετωπισθούν ουσιαστικά τα ζητήματα BEPS που έχουν επιταθεί λόγω της ψηφιακής οικονομίας και ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ τη συνεχή τους υλοποίηση σε όλες τις χώρες και, κατά περίπτωση, σε επίπεδο ΕΕ·

5. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ την ανάγκη να αντιμετωπισθεί η εναπομένουσα πρόκληση και να εξασφαλισθεί ότι οι διεθνείς φορολογικοί κανόνες θα αρμόζουν τόσο για τον ψηφιακό όσο και για πλέον παραδοσιακούς τομείς της οικονομίας, πέραν της φοροαποφυγής και της φοροδιαφυγής, και ΤΟΝΙΖΕΙ την επείγουσα ανάγκη να διασφαλισθούν ίσοι όροι ανταγωνισμού, καθώς και να εξασφαλισθεί ότι οι επιχειρήσεις της ψηφιακής οικονομίας θα πληρώνουν τους φόρους που τους αναλογούν στην κατάλληλη δικαιοδοσία, ώστε να απολαύουν όλες οι επιχειρήσεις ίσων συνθηκών για την ανάπτυξη και εξέλιξή τους στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς·
6. ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ ότι ο στόχος φορολογικής πολιτικής βάσει του οποίου πρέπει να εξασφαλισθεί ότι οι εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην ΕΕ θα πληρώνουν φόρους στον τόπο όπου παράγεται η αξία σύμφωνα με την αρχή του πλήρους ανταγωνισμού και την προσήλωση στις αρχές της διεθνούς φορολογίας, ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ δε τη σημασία της εξέτασης των διαδικασιών δημιουργίας αξίας και αποκόμισης κέρδους της ψηφιακής οικονομίας, η οποία διενεργείται επί του παρόντος από τον ΟΟΣΑ, με στόχο τον σχεδιασμό κατάλληλων απαντήσεων πολιτικής·
7. ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΕΙ τη σημασία της τήρησης των αρμοδιοτήτων των κρατών μελών όσον αφορά τη σύναψη συμβάσεων για την αποφυγή της διπλής φορολογίας·

Ευκαιρίες και προκλήσεις της ψηφιοποίησης

8. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ τον θετικό οικονομικό αντίκτυπο της καινοτομίας που συνδέεται με την ψηφιοποίηση της οικονομίας και την ανάγκη να μην υπονομευθεί αυτό το εξαιρετικό δυναμικό ανάπτυξης·
9. ΣΥΜΦΩΝΕΙ ότι η ψηφιοποίηση έχει λειτουργήσει ως παράγοντας διευκόλυνσης και επιτάχυνσης των διασυνοριακών συναλλαγών και επηρεάζει σε διάφορους βαθμούς το σύνολο της οικονομίας μέσω προηγμένων τεχνολογικών λύσεων, όπως το υπολογιστικό νέφος, τα μαζικά δεδομένα, η ρομποτική ή τα ευρυζωνικά δίκτυα υψηλής ταχύτητας·
10. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι η έννοια της μόνιμης εγκατάστασης, σε συνδυασμό με τους κανόνες για τις τιμές μεταβίβασης και τον καταλογισμό των κερδών, παραμένει μια από τις βασικές αρχές για τη συνολική κατανομή των φορολογικών δικαιωμάτων επί των κερδών·
11. ΠΑΡΑΤΗΡΕΙ ωστόσο ότι η έννοια αυτή, που επικεντρώνεται στην πραγματική παρουσία, έχει αμφισβητηθεί από την ανάδυση της ψηφιακής οικονομίας, η οποία εξαρτάται από την ψηφιακή παρουσία, με αποτέλεσμα, σε ορισμένες περιπτώσεις, αναντιστοιχία μεταξύ του τόπου όπου φορολογούνται τα κέρδη και του τόπου όπου δημιουργείται η αξία·

12. ΚΡΙΝΕΙ ότι, όταν μια επιχείρηση ασκεί σημαντικές δραστηριότητες σε μια δικαιοδοσία, η έλλειψη πραγματικής παρουσίας αυτή καθαυτή δεν θα πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα να αποκλείεται από την φορολόγηση όσον αφορά τα κέρδη της που δημιουργούνται στην εν λόγω δικαιοδοσία, με την προϋπόθεση ότι υφίσταται κατάλληλη σύνδεση που αντικατοπτρίζει τη δημιουργία αξίας, σύμφωνα με την αρχή του πλήρους ανταγωνισμού.

Αναθεώρηση των διεθνών φορολογικών κανόνων

13. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ εν προκειμένω την επείγουσα ανάγκη να επιτευχθεί συμφωνία ως προς απάντηση φορολογικής πολιτικής στις προκλήσεις της ψηφιακής οικονομίας σε διεθνές επίπεδο.
14. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι ένας διεθνώς αποδεκτός ορισμός της μόνιμης εγκατάστασης και οι αντίστοιχοι κανόνες για τις τιμές μεταβίβασης και τον καταλογισμό των κερδών θα πρέπει επίσης να παραμείνουν ζωτικής σημασίας για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της φορολόγησης των κερδών της ψηφιακής οικονομίας.
15. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ την αρχή της φορολογικής ουδετερότητας, σύμφωνα με την οποία οι επιλογές φορολογικής πολιτικής και οι φορολογικοί κανόνες θα πρέπει να προβλέπουν παρόμοια μεταχείριση παρόμοιων καταστάσεων.
16. ΕΙΝΑΙ ΤΗΣ ΓΝΩΜΗΣ ότι οι προκλήσεις που θέτει η συνεργατική οικονομία στον τομέα της φορολογίας των επιχειρήσεων θα καλύπτονται από τις γενικές επιλογές πολιτικής που προβλέπονται στα παρόντα συμπεράσματα.
17. ΕΙΝΑΙ ΤΗΣ ΓΝΩΜΗΣ ότι θα πρέπει να διερευνηθεί μια κατάλληλη σύνδεση με τη μορφή εικονικής μόνιμης εγκατάστασης, σε συνδυασμό με τις απαιτούμενες σχετικές τροποποιήσεις των κανόνων για τις τιμές μεταβίβασης και τον καταλογισμό των κερδών, που θα λαμβάνει υπόψη τον τόπο όπου δημιουργείται η αξία στα διάφορα επιχειρηματικά μοντέλα της ψηφιακής οικονομίας.
18. ΚΡΙΝΕΙ ότι θα μπορούσαν να διερευνηθούν περαιτέρω η καταλληλότητα και σκοπιμότητα των πιθανών στοιχείων της εν λόγω κατάλληλης σύνδεσης, όπως εκείνα που αναφέρονται στην έκθεση του ΟΟΣΑ σχετικά με τη Δράση 1 BEPS (βάσει εσόδων, βάσει χρηστών και βάσει ψηφιακών παραγόντων).
19. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ τη σημασία των ποικίλων δεδομένων, περιλαμβανομένων των δεδομένων χρηστών, για τη δημιουργία αξίας από την ψηφιακή οικονομία με την αποκόμιση κέρδους και ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ την ανάγκη να εξετασθεί και να αξιολογηθεί ο ρόλος των δεδομένων στο πλαίσιο των τιμών μεταβίβασης και του καταλογισμού των κερδών.

20. ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ την κοινοποίηση των σχετικών πληροφοριών από τις ψηφιακές πλατφόρμες και αγορές στις κατάλληλες φορολογικές αρχές, καθώς και την ανταλλαγή των εν λόγω πληροφοριών μεταξύ δικαιοδοσιών σύμφωνα με το διεθνές φορολογικό δίκαιο, ΚΑΛΕΙ δε την Επιτροπή και τον ΟΟΣΑ να διερευνήσουν περαιτέρω τα εμπόδια που συνδέονται με τη συνεργασία σχετικά με τη φορολογική συμμόρφωση και τις δυνατότητες που προκύπτουν από αυτήν, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της συνεργατικής οικονομίας·

Εκκληση για παγκόσμια δράση

21. ΤΟΝΙΖΕΙ τη σημασία να εξασφαλισθεί ότι όλες οι εταιρείες θα πληρώνουν τους φόρους που τους αναλογούν και να διασφαλισθούν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού και ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ εν προκειμένω στενή συνεργασία μεταξύ ΕΕ, ΟΟΣΑ και άλλων διεθνών εταίρων για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της φορολόγησης των κερδών της ψηφιακής οικονομίας·
22. ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΕΙ ΕΚΚΛΗΣΗ προς τον ΟΟΣΑ να αναζητήσει κατάλληλες λύσεις για την αναβάθμιση του παγκόσμιου δικτύου των συμβάσεων περί διπλής φορολόγησης, να τροποποιήσει το υπόδειγμα φορολογικής σύμβασης που έχει καταρτίσει και τις παρατηρήσεις που το συνοδεύουν, καθώς και τις κατευθυντήριες γραμμές του για τις τιμές μεταβίβασης και τις κατευθυντήριες γραμμές του για τον καταλογισμό κερδών σε μόνιμη εγκατάσταση, ώστε να αντιμετωπισθούν οι παγκόσμιες προκλήσεις, λαμβανομένων υπόψη των παραγράφων 13 έως 19 των παρόντων συμπερασμάτων·

Δράση σε επίπεδο ΕΕ

23. ΠΑΡΑΤΗΡΕΙ ότι η ταχύτητα ψηφιοποίησης της οικονομίας και η έλλειψη διεθνούς συναίνεσης όσον αφορά τον εκσυγχρονισμό των κανόνων κατανομής των φορολογικών δικαιωμάτων οδηγούν σε μονομερείς ενέργειες, με αποτέλεσμα την αύξηση των διαφορών διπλής φορολογίας μεταξύ των κρατών μελών και κατά συνέπεια την υπονόμηση της εσωτερικής αγοράς·
24. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή, όταν επιδιώκει την αντιμετώπιση των προκλήσεων της φορολόγησης των κερδών της ψηφιακής οικονομίας, να λαμβάνει υπόψη της τις παραγράφους 13 έως 20 των παρόντων συμπερασμάτων και, παρά ταύτα, ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ το ενδιαφέρον πολλών κρατών μελών για τη λήψη προσωρινών μέτρων, λ.χ. συμψηφιστικής εισφοράς με βάση τα έσοδα από τις ψηφιακές δραστηριότητες στην ΕΕ που θα παρέμενε εκτός του πεδίου εφαρμογής των συμβάσεων περί διπλής φορολόγησης που συνάπτουν τα κράτη μέλη, ΚΡΙΝΕΙ ότι τα μέτρα αυτά θα μπορούσαν επίσης να αξιολογηθούν από την Επιτροπή·

25. Μολονότι τονίζει ότι θα προτιμούσε συνολική λύση, ΠΡΟΣΒΛΕΠΕΙ στην υποβολή κατάλληλων προτάσεων από την Επιτροπή στις αρχές του 2018, λαμβανομένων υπόψη των σχετικών εξελίξεων στις τρέχουσες εργασίες του ΟΟΣΑ και μετά την εκτίμηση της δυνατότητας νομικής και τεχνικής εφαρμογής, καθώς και του οικονομικού αντικτύπου των πιθανών απαντήσεων στις προκλήσεις της φορολόγησης των κερδών της ψηφιακής οικονομίας·
26. ΣΚΟΠΕΥΕΙ να παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς τις μελλοντικές διεθνείς εξελίξεις και να εξετάζει τις κατάλληλες απαντήσεις.
-